

Tas Latweeschu draugs.

1838. 14 Juhli.

28ta lappa.

S a u n a s f i n n a s.

Is Pehterburges. 17^{tâ} Juhni augsti zeenigs Keisers atnahje Warfchawâ, un neddelas laiku tur dsihwojis un wissu pilsfata buhschannu pahraudsijs, gahje us Wahzsemmi, fur atfal ar Keisereeni fanahje, un prohti: tai ne dohmajoht us paschu sawu dsimschannas deenu.

Jau ilgi drihs pa wissu pasauli us to dohmajufchi, moi nammus un jittas ehkas ne warroht pawissam isfargahnt no ugguns; bet ko tik lihds schim isdohmaja, tas moi pahreeku dauds puhles moi dauds kaudas maksaja. Kasanes pilsfatâ dsillâ Kreewu semmê taggad gohdigs birgeris, ar wahrdu: Nikolai Bulitschew, irr isgudrojis, semneeku mahjas, rihjes un jittas ehkas, tâ no mahku Keegeleem ustaisiht, ka ne ween lehtaki nahksees, bet ka tahs arri labbak' no ugguns warrehs isfargahnt, ne kâ tahs, ko lihds schim no Keegeleem usbuhweja. Winna Keegeli irr peez reis leelaki, ne kâ tee wezzi, eekschpuffe teem pawissam tufschâ, un katrs semneeks tohs pats ar maschihni warr taisiht. — Gribbedams jitteem zilwekeem labpraht palihdseht, Bulitschew sohla, to leetu katram jittam mahzihnt un eerahdiht, kas pee winnu Kasanes pilsfatâ atnahks un 300 rubtus kappera par gaddu winnam maksahs; bet ja jits ne spehtu to nomaksahnt, tad tam waijadsetu usnemtees us trim gaddeem ar scho darbu winnam palihdseht.

Is Rihges. 24^{tâ} Juhni te Zehkab-basnizâ kandidahta-kungs Sufkau rikke eefwehtihnt par mahzita ju, un prohti wezzam Mahpils mahzitam, basnizas-teefas rahtam Ageluth, par palihgu.

S a w a d s z e e t u m n e e k s.

Lihdslibas stahst.

Bij weens zeetumneeks; ta preekschâ stahweja wiina glahbejs, kas tam jau bij nonehmis dsellu pinneklus no kahjahm, ir zeetuma durwis jau atstehdis walkam, ka atstehgu ne weens jits ne pratte stehgt. Zeekes nu, tu mans mihtakais! — tâ fazzija tas pestitais us sawu draugu — raug', durwis irr walkam, un isei j nu brihws un drohsch no sawa zeetuma; steidsees tur klaijumâ; tur atraddisi labbu taisnu jellu, ir labbas weetas, fur apmestees un pahrgulleht, — lihds kamehr ainsnahks us mihtu tehwa semmi, sawâ dsintene.

Al, labba firde! — tà atfazzija zeetumneeks — fur mihligs kungs effat! Sinnu, ka juhs mannis deht leelàs breefmàs effat bijufchi, ir paschu dshwibu ne effat taupijufchi, ka sawu grubtu zelku staigadami, ne effat behdajufchi ne par ehrekscheem, ne par sohbineem, kad tikkai manni dabbutu us brihwahm kahjahm. Simtu, simtu reis jums par to paldees falku, — nu redsu durwis gan wakkam un atwehrtas preeksch mannim; teescham, to it ne weens jits muhscham ne buhtu paspehjis isdarriht! —

Nu tad eij ar preeku ahra! —

Al mihlais kungs, it teescham tas man par lohti leelu preeku, ka manni tà effat isglabbuschi; tad arr' gribbu nu zektees un iseeschu lehnitkam!

Eij muddigi, tu mihlais, un ne kawejees, par sawu drohschibu gahdaht; es pats tew ne buhschu weenumehr tà pee rohkas, fà schat brihdi, tewi skubbinahc un west; wehl tew falku pee laika: ir schahs durwis ne paliks ar ween atwehrtas — tew ne sinnoht winnas atkal ais; sehgsfees paschas no sewis, un tad muhscham wairs ne irr atwerramas. Updohma jelle, ka tu tudat arri mahjàs wehl ne buhst, faut ir no zeetuma jau isgahjis buhst. Tad nu luhdsams, darri man to preeku, ka mans puhlinfch, mannas fahpes un breefmas tew tudat un it pa pilnam par labbu nahktu!

Teescham, mihlais kungs! ne gribbu ilgi pakawetees. — tàpat durwis tik ahtri wehl ne sehgs zeeti; bet to it teescham tizzu no wiffas firde, ka juhs tahs effat man par glahbschannu atwehrufchi — al, man tà leekahs, ittin fà jau buhtu ahra.

Ne peewikees, draugs! daudst jau te bijufchi tahdà wihse, it fà tu, un teem ne dohmajohc palikke eessehgti; tad fargees, ka tew ne gaddahs tàpat arridsan.

Ne, peh; mannam dohman ar mannim tà ne buhs wifs; bet raugait, schehligs kungs un paligs! fà ihsti ar mannim irr: kahjas man jehlas no dsellu pinnekteem, un wahjas, — ne sinnu, woi spehschu aiswilttees lihds durwim; un tik ilgu laiku starpà esinu fà apraddis ar ween sehdeht woi gulleht; — ahra isnahjis, kad tikkai prifch skaidrs gais ne buhs par daudswehfs preeksch mannim; ir barriba man gan swescha lifsees, un kamehr ar to apraschohs, maisite man buhs ruhka, — man arri bail no laudin, ar fo buhs jareise kohpà, — ne warreschu winnus panahkt ar sawu wahjibu, ir no bailehm.

Nabbags zilweks! kam tahds isbihjis effi un aplan runna! Es tew palihdseschu iseet. — Jo tu ilgal sche paliksi, jo tew spehki suddihs; tawas affinis pa maggan samaitajahs, un drohsch prahts tew isuddihs pehdigi. Schat weetà ne kad ar tewim labbaki ne buhs; bet tur ahra eeksch skaidras gais sahfti fà no jauna dshwoht, wiffi meefas lohjekli atspingsees, un lihds ar wesseltgu affini tamòs dshplòs, ir jauns drohsch prahts un dshwibas luste un preeziga firde eeksch tewis atkal gaddisees. Gan redseft, tawi zella beedri tew mihligi palihdsch, un daschà weetà us zelku warresi ir sawu mahjokli no tahlenes redseht, fo sche taggad us pussi jau effi aismirfis. Un schi skattifchana tewi steigs us preekschu, it fà tewi lihds xautu turpà, — un par to tew galwoju: ittin fà man spehks

bijis, tew atdarriht wakkam scho leelu zeetumu un no schahs grubtas fauna weetas tewi isglahbt, tapat arri eswu jau par to gahdajis, ka tu laimigi warrest aisfluht us sawu tehwischku, ja tickai pats ta gribbessi un pareisi darriht. Bet no scheijenes tew jasteidsahs probjam, kaut ir eesahkumâ tew fahpes zauw to buhtu; — tam ta waijaga buht, — irr arri deefgan tablsch zelsch preeksch tew, kas tew jastaiga.

Nu deen, juhfu laipniba irr bes galla leela! ne darraitees mannis deht tahdas seelas raises, — redsu gan, ka man japeespeeschahs pascham, un ar laifu arri ta gan buhs. — Al kaut tik Deews dohtu, ka es warretu aprastees ar schahdu jaunu zittadu buhschanu!! —

Zè nu atstahje draugs un pestitais un aisgahje probjam; — bet wahrte palikke wehl atwehrti, un muhsu zeetumneeks, bet us brihwahm kahjahm nu buhdams, brihnojahs par to, apdohmajahs dauds un ilgi schâ un ta, ko darriht buhs, ko ne darriht; woi tudat us weetas buhs sawu zellu fahkt, woi wehl gaidiht lihds zittu neddelu; woi ne gaddisees kasinn wehl zitti zella beedri, kas scham wairak pa prahtam buhtu, ko redsehs sezzen staigajam garr sawu lohgu un t. j. pr.

Iddeenas atfuhrtija mihlais pestitais winnam wissu, kas ween us tablu zellu waijaga; dewe tam arri scho labbu sinu ar saweem fullaineem un draugeem: karrâ weeta, fur ween atdussehs us zellu, tur buhschoht arri jau atrast sawâ preekschâ, ar ko eepreezetees un atspirgtees lihds pilnu wesselibu, bet ko schai brihdt wehl ne warroht panest, stipruma pehz; lai tickai fahkt staigah; — fuhrtija raudsicht, woi ar ween wehl sehsh pee sawahm walgahm un pinnekteem, it kâ tam schehl buhtu, tohs atstah? —

Bet tee draugi, ko labs kungs fuhrtija, atradde scho allasch wehl zeetumâ. Tad raudaja un gaudaja par to, ka tahds wahjsch effoht; tad atkal zehlahs kahjahm, straipaledams us durwim, bet tudat atkal gahje atpakkat, — tad aisnigge guktoht; tad arri dseedaja sawas dseefmas, sawam pestitajam par gohdu. Beidsoht mehds arri daudsreis tahdus paharus skaitiht un Deewu luhgt, lai winnu isglahbt un pesti, it kâ ne ko wehl ne sinnatu, kahds paligs tam jau bijis, un kas winna labbad darrihts un notizis.

Gallâ samannija weens no winna draugeem, kas ilgi bij puhsejes, ar winnu ruhmadams, un kam paschu sawu fridt nu skaidri bij rahdijis, ka schis nabbags gluschi pahrgrohsstâ greisâ prahtâ dohmaja un tizzeja: ka pascham ne mas ne waijagoht staigah to peeteiktu zellu; bet kad durwis gribbehs aiswehrt zeeti, tad tickai schim waijagoht ahtri iseet ahra; tad pa gaisu, spahrneem skreijoht, winnu buhschoht it ahtri un tudat ar stikki pahrzelt un aisnest us baggatu tehwischku. Gaddijahs arridsan pahru reis, ka durwis us pufsi jau pawehrahs, un kad nu schis ar bailehm uslehje un klibbodams us durwim steidsehs, tad schahs atkal dewahs wakkam. — Tad nu schis dohmaja sawâ leekâ prahtâ: kam tad aplam steigtees iseet, durwis tik driht wehl ne flehgsees, wehl paliks wakkam! —

Bet ne ko apfkattitees, durwis bij aisflehgkas un palikke zeetas, — tè pa gallam! —

Kas tas tahds zeetumneeks warr buht, fo schis lihd sibas stahstis jums preefsch azzim leek? — To jel ikweens usmannigs lassitais pats labbi gan noprattis. Kas sinn, zits deewabihjigais wehl ta fazzis: Kaut jelle wiffi Kristus lautini sawam Kungam, kas tohs pestijis, labbat' pa prahtam buhtu un darritu, ne fa schis glehwais zeetumneeks. Lai ne ween preezajahs par to, fa Kristus pafaulé dsimmis, un par winna leelu mihlestibu, fo tas ar sawu grucht pestifchanas darbu un ammatu un ar sawu fwehtu nahwi zilwekeem parahdijis, — bet lat arri peenem winna wahrduus un fwehtu mahzibu, lai winnam klausa, winna fwehtahm pehdahm tizzigi un pastahwigi pakkat staiga, lai ar winnu un zaur winnu fwehsti paleek. — Zeescham, tu Kristus draugs! tad buhs tawa tizziba un dwehfeles brijwestiba tew par labbu; — taws debbes zetsch buhs labs zetsch, ar fo tu aisnahkfi Deewa walslibâ, — un taws Kungs tew pagohdinahs ar muhschigu preeku un gohdu. —

R. S — j.

M i h k l e.

Ram atleek meesa un dwehfele, tad meesa un dwehfele no ta schelirusees?
C. M.

Sinna, jif naudas 12. Juhli-mehn. deenâ 1838 eefsch Nihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Subr. naudâ. Mb. R.	Par	Maksaja:	Subr. naudâ. Mb. R.
1	puhru rudsu, 116 mahrziaus smaggu	1 45	1	pohdu (20 mahrzineem) waffu	7 —
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 5	—	tabaka	— 65
—	fweeschu, 128 mahrzin. smaggu	2 30	—	fweesta	2 10
—	ausu	— 60	—	dseltes	— 75
—	sirru	1 50	—	linnu, frohna	2 —
—	rupju rudsu = miltu	1 50	—	brakka	1 80
—	bihdeletu rudsu = miltu	1 80	—	fannepu	— 80
—	bihdeletu fweeschu = miltu	3 —	—	schfihstu appinu	3 —
—	meeschu = putrainu	1 50	—	neschfihstu jeb prezzes appinu	1 80
—	eefala	1 10	—	muzzu silku, eglu muzza	6 50
—	linnu = sehklas	2 —	—	lasdu muzza	7 —
—	fannepu = sehklas	1 40	—	smalkas fahls	4 25
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	3 —	—	rupjas baltas fahls	4 40
barrotu	wehrschtu gallu, pa pohdu	1 —	—	wahsti brandwihna, pussdegga	7 50
				diwdegga	9 50

Weenu subdraba rubli warreja dabhuht par 353½, fapeikem warra naudas.

Lihds 12. Juhli pee Nihges irr atnahkufchi 869 fuggi un aisbrankufchi 717.

Brijw drikkcht. No juhmallas-gubbernemtu augstas waldischanas puffes:

Dr. R. L. Grave.